Maes Dysgu Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu
Darllen ar draws y cwricwlwm
Ar Drywydd Dysgu/camau ABC

Addysgeg y Cyfnod Sylfaen

Dylai dysgwyr gael cyfleoedd i ddatblygu eu sgiliau, eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth drwy:
- gwricwlwm priodol lle mae'r saith Maes Dysgu yn cyd-fynd a chydweithio â'i gilydd
- gweithgareddau mewn amgylcheddau dysgu a geir dan do ac yn yr awyr agored
- gwahanol fathau o weithgareddau chwarae ac ystod o weithgareddau a gaiff eu cynllunio, gan gynnwys rhai a ysgogir gan y plant
- profiadau sy'n caniatáu iddynt fabwysiadu ystod o rolau, gan gynnwys arwain mewn grŵp bach, dysgu fesul pâr neu weithio mewn tîm
- gwahanol adnoddau, gan gynnwys TGCh
- cyfleoedd dysgu ymarferol sy'n caniatáu iddynt dyfu'n ddysgwyr annibynnol
- gweithgareddau sy'n caniatáu iddynt ddefnyddio eu synhwyrau a bod yn greadigol a dychmygus
- tasgau a heriau sy'n eu hannog i ddatrys problemau a thrafod.

Ystod o brofiadau

Dylai dysgwyr gael cyfleoedd i:
- gael profiad helaeth o iaith o'u cwmpas sy'n eu trwytho yn yr iaith lafar a'r ysgrifenedig
- ymarfer, datblygu a mireinio eu sgiliau ym mhob agwedd o'r ddarpariaeth, gan gynnwys y ddarpariaeth barhaus, ac ar draws pob Maes Dysgu
- mynegi eu hunain yn greadigol gan ddefnyddio'u dychymyg
- cael profiad o bob math o gyfryngau a thechnolegau sy'n datblygu
- cael darllen a rhannu amrywiaeth o destunau a storïau nad ydynt yn ffuglen a storïau gwerin traddodiadol, cerddi o Gymru ac o bob rhan o'r byd, gan gynnwys y rheini a ysgrifennwyd gan awduron plant enwog
- gwneud marciau/ysgrifennu mewn pob math o genre
- cyfathrebu mewn ystod o gyd-destunau at wahanol ddibenion ac ar gyfer gwahanol gynulleidfaoedd.

Allwedd

O fewn y tabl, bydd testun o'r FfLlRh yn ymddangos heb ei uwch-oleuo. Bydd testun sydd yn sgil newydd yn ymddangos wedi'i uwch-oleuo. Bydd y testun hefyd yn cael ei ddynodi gan yr eicon canlynol.

Sgil ADD/camau ABC ❖

D.S.

Er mwyn bod yn hygyrch ac yn ddarllenadwy, dyluniwyd y tablau hyn i'w hargraffu ar faint A3.

© Hawlfraint y Goron 2014
WG21273

Maes Dysgu Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu
Darllen ar draws y cwricwlwm
Ar Drywydd Dysgu/camau ABC

Elfennau	Agweddau	Map llwybrau ADD **Mae dysgwyr wedi cyflawni'r canlynol ar fap llwybrau Ar Drywydd Dysgu (ADD).**	Camau A **Mae dysgwyr yn gallu:**	Camau B **Mae dysgwyr yn gallu:**	Camau C **Mae dysgwyr yn gallu:**
Canfod, dethol a defnyddio gwybodaeth	Strategaethau darllen	Gweithredu'n fwriadol ar amgylchedd pob dydd [*ADD 24*]	dangos sylw cynyddol i rai llyfrau, gan roi llyfrau eraill i'r naill ochr	cyflwyno'u hoff lyfr i oedolyn er mwyn i'r oedolyn ddarllen y llyfr iddynt	**dewis nifer o wahanol fathau o ddeunydd darllen o gasgliad a dangos diddordeb ym mhob un ❖**
			chwilio am eitemau 'cynrychioliadol', e.e. *lluniau, ffotograffau, llyfrau cyffyrddol/codi dalen, ac ati*	dal llyfr neu'n ei droi ar i fyny	trin a thrafod llyfr, gan droi'r tudalennau o'r blaen i'r cefn yn bennaf, ac edrych arnynt â diddordeb
					edrych ar y dudalen chwith mewn llyfr cyn edrych ar y dudalen dde
					cysylltu sŵn perthnasol i lun, *e.e. dweud 'mŵ' wrth weld llun buwch* ❖
					paru geiriau cyfarwydd iawn ac adnabod ychydig o lythrennau penodol, e.e. *llythrennau o'u henw eu hunain*
					'darllen' llinell amser o ddarluniau neu symbolau ac yn dweud beth fydd yn digwydd
				canfod eu henw eu hunain mewn amrywiaeth o fannau yn yr ystafell ddosbarth	canfod eitem a ddymunir drwy archwilio/dehongli labeli
		Rhannu sylw [*ADD 40*]	dangos diddordeb wrth i oedolyn ddarllen stori, gan edrych ar yllyfr, ei gyffwrdd a'i drin a'i drafod ar brydiau	pwyntio at lun o gymeriad mewn stori gyfarwydd	**defnyddio geiriau, arwyddion neu symbolau perthnasol i gyfeirio at fanylion pwysig mewn llun ❖**
				paru unigolyn cyfarwydd â ffotograff clir o'r unigolyn hwnnw	**cysylltu ychydig o eiriau ysgrifenedig i symbolau, ffotograffau neu wrthrychau ❖**
					dewis lluniau ar sgrin ac ymateb yn ddeallus iddynt ❖

© Hawlfraint y Goron 2014 WG21273

Maes Dysgu Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu
Darllen ar draws y cwricwlwm
Ar Drywydd Dysgu/camau ABC

Elfennau	Agweddau	Map llwybrau ADD Mae dysgwyr wedi cyflawni'r canlynol ar fap llwybrau Ar Drywydd Dysgu (ADD).	Camau A Mae dysgwyr yn gallu:	Camau B Mae dysgwyr yn gallu:	Camau C Mae dysgwyr yn gallu:
Ymateb i'r hyn a ddarllenwyd	Deall	Mynegi, mewn dulliau symbolaidd, eu bod yn well ganddynt eitemau nad ydynt yn bresennol [*ADD 41*]	lleisio mewn ymateb i ran arbennig o stori gyfarwydd	paru eitemau mewn sach stori â chymeriadau, lleoedd neu ddigwyddiadau mewn stori gyfarwydd iawn	defnyddio lluniau i roi digwyddiadau allweddol (tri ohonynt) yn eu trefn mewn stori gyfarwydd
				ymateb i wybodaeth mewn llun neu symbol unigol, e.e. *dod o hyd i'r gwrthrych â gynrychiolir* ❖	dilyn cyfarwyddiadau dau gam syml sydd wedi'u 'hysgrifennu' ar ffurf lluniau neu symbolau
			gwrando, gyda diddordeb, ar synau a recordiwyd ar swits 'cam wrth gam', neu ar stori lafar ar gyfrifiadur; defnyddio swits neu sgrin gyffwrdd i ailadrodd synau a symud y stori ymlaen	creu sŵn neu iaith lafar sy'n cyfateb i lun mewn stori gyfarwydd, e.e. *dewis swits (o blith dau) a'i bwyso i chwarae'r sŵn priodol*	cyfeirio at brint yn yr amgylchedd neu roi sylw arno, e.e. *labeli, hysbysiadau*
			cymryd rhan wrth greu stori wedi'i phersonoli, yna pan ei darllenir, gwrando ac edrych gyda diddordeb ❖	**cymryd rhan wrth greu stori wedi'i phersonoli, yna pan ei darllenir, dangos eu bod yn adnabod eu hunain yn y stori ❖**	**gwneud cysylltiadau i brofiadau y maent wedi eu cael pan fyddant wedi'u darlunio mewn stori wedi'i phersonoli ❖**
				defnyddio gair (llafar) neu ddewis gwrthrych neu symbol i 'ddisgrifio' nodwedd a ddarlunnir mewn llyfr stori	cynnig rhywfaint o wybodaeth am stori gyfarwydd
	Ymateb a dadansoddi	Cyfleu 'mwy'/'dim mwy' drwy ddwy weithred gyson wahanol [*ADD 28*]	dangos ymateb penodol i agwedd synhwyraidd ar stori adnabyddus, e.e. *chwerthin a chyffro mewn golygfa frwydr, anesmwythder wrth glywed cerddoriaeth 'iasol'*	efelychu (e.e. *copïo mynegiant wyneb*) neu ddangos empathi (e.e. *o!*) wrth ymateb i rywbeth penodol sy'n digwydd i gymeriad mewn stori gyfarwydd	mynegi mewn rhyw fodd neu'i gilydd (o'u hysgogi) eu hagwedd bersonol tuag at stori neu ddiddordeb mewn stori sydd newydd gael ei darllen, e.e. *hoffi/ddim yn hoffi, adalw digwyddiad penodol, ac ati*
		Rhannu sylw [*ADD 40*]	rhagweld patrwm sy'n ailadrodd mewn stori, e.e. *gwenu ar 'ffi,ffei, ffo, ffym'.*	dangos pleser pan fydd oedolyn yn dechrau darllen un o'u hoff storïau, gan ymateb ar adegau allweddol a dangos dealltwriaeth pan fydd wedi dod i ben	edrych ar a chynnal diddordeb mewn testunau gyda/heb oedolyn.

© Hawlfraint y Goron 2014 WG21273

Maes Dysgu Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu
Darllen ar draws y cwricwlwm
Ar Drywydd Dysgu/camau ABC

Elfennau	Agweddau	Map llwybrau ADD Mae dysgwyr wedi cyflawni'r canlynol ar fap llwybrau Ar Drywydd Dysgu (ADD).	Camau A Mae dysgwyr yn gallu:	Camau B Mae dysgwyr yn gallu:	Camau C Mae dysgwyr yn gallu:
Ymateb i'r hyn a ddarllenwyd	Ymateb a dadansoddi			edrych ar un neu ddau o'u hoff lyfrau lluniau cyfarwydd (neu gyfrwng synhwyraidd cyfatebol) gydag oedolyn, gan roi sylw i agweddau penodol y bydd yr oedolyn yn cyfeirio atynt yn y llun.	

© Hawlfraint y Goron 2014 WG21273